

Văn học nghệ thuật trong thời đại công nghệ số

(Tiếp theo và hết)

KỲ 2: CÔNG NGHỆ SỐ VÀ TRẦN TRỞ CỦA NGƯỜI NGHỆ SĨ

Trong lĩnh vực văn học nghệ thuật, chuyển đổi số không chỉ đơn thuần là việc số hóa các tác phẩm hay đưa tác phẩm lên không gian mạng mà còn bao hàm sự thay đổi căn bản trong cách sáng tạo, quảng bá, tiếp nhận và thưởng thức tác phẩm nghệ thuật. Cùng với nhiều cơ hội và lợi ích thiết thực mà tiến trình chuyển đổi số mang lại cho người nghệ sĩ, bên cạnh đó không ít trần trở đã được đặt ra, nhắc nhở người nghệ sĩ về bản chất cốt lõi của sáng tạo nghệ thuật.

Ứng dụng công nghệ số tại chi hội chuyên ngành

Hội Văn học Nghệ thuật Thái Bình hiện có 308 hội viên sinh hoạt ở 8 chi hội chuyên ngành. Những năm qua, văn nghệ sĩ trong tỉnh có nhiều tác phẩm, công trình đạt giá trị cao về nội dung và nghệ thuật, nhiều tác phẩm đạt giải thưởng trong nước và quốc tế. Tuy nhiên, việc ứng dụng khoa học công nghệ, chuyển đổi số trong sáng tác, quảng bá các tác phẩm chưa nhiều. Chuyên ngành được ứng dụng công nghệ nhiều nhất là kiến trúc. Ngoài ra, Chi hội Nhiếp ảnh cũng là nơi quy tụ các hội viên có sự đầu tư lớn về máy móc, thiết bị công nghệ số cùng các phần mềm ảnh tiên kỳ, hậu kỳ, tạo thuận lợi cho việc tác

ngiệp và nâng cao chất lượng hình ảnh, nhiếp ảnh nghệ thuật. Từ sự đầu tư vào công nghệ số, hàng năm, không ít tác phẩm của hội viên Chi hội đã đạt giải thưởng, được trưng bày tại triển lãm quốc tế, qua đó thiết thực quảng bá về đẹp mảnh đất, con người Thái Bình. Trong giai đoạn hiện nay, không chỉ các cuộc thi, liên hoan ảnh trong nước, quốc tế mà đa số cuộc thi ảnh được tổ chức trong tỉnh như “Ảnh đẹp Thái Bình”, “Duyên dáng áo dài”, “Áo dài Việt - Khoảnh khắc đẹp bên gia đình”... ban tổ chức cũng đều nhận tác phẩm qua hình thức trực tuyến, từ đó tạo nên sức hút đối với tác giả về sự thuận tiện, đồng thời thuận lợi cho ban tổ chức, ban giám khảo trong quá trình chấm, lựa chọn tác phẩm trưng bày.

Bà Nguyễn Thị Thu Hằng, Chủ tịch Hội Văn học Nghệ thuật Thái Bình thông tin thêm: Với Chi hội Văn học và Chi hội Văn nghệ dân gian, mặc dù đặc thù là viết và nghiên cứu nhưng nhiều hội viên đã lan tỏa, quảng bá tác phẩm thông qua hình thức trực tuyến. Ngoài ra, trang thông tin điện tử của Hội Văn học Nghệ thuật cũng tích cực đăng tải tác phẩm của hội viên các chi hội chuyên ngành. Để tạo sự bùng nổ trong chuyển đổi số ở hoạt động sáng tác, quảng bá văn học nghệ thuật, cần tổ chức hội thảo, tọa đàm, tập huấn về ứng dụng công nghệ số trong sáng tác, quảng bá tác phẩm cho hội viên; xây dựng kho dữ liệu số các tác phẩm văn học nghệ thuật; đầu tư nhân lực, thiết bị để thu thập thông tin dữ liệu, vận hành kho

dữ liệu đó và mọi cá nhân đều có thể truy cập xem, nghe, đọc tác phẩm văn học nghệ thuật của hội viên các chi hội chuyên ngành. Cần nâng cấp trang thông tin điện tử của Hội thành Tạp chí Văn nghệ điện tử, mở ra cơ hội mới cho các nghệ sĩ trong tiếp cận và chia sẻ sáng tạo của mình.

Trần trở của người nghệ sĩ

Lắng nghe ý kiến về kết quả chuyển đổi số lĩnh vực văn học nghệ thuật, dự báo xu hướng sáng tác của văn nghệ sĩ trong kỷ nguyên số, Hội Văn học Nghệ thuật Thái Bình đã phối hợp cùng hội văn học nghệ thuật các tỉnh trong nhóm VN8+6 tổ chức hội thảo “Chuyển đổi số trong lĩnh vực văn học nghệ thuật”. Tại diễn đàn này, các nhà quản lý, các hội viên có dịp trao đổi,

đánh giá về những chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước về chuyển đổi số ở lĩnh vực của mình, thảo luận về quá trình chuyển đổi số đang diễn ra và những đóng góp của văn nghệ sĩ. Nhà văn Nie Thanh Mai, Chủ ra cơ hội mới cho các nghệ sĩ trong tiếp cận và chia sẻ sáng tạo của mình.

sáng tác riêng cho mình nữa mà sáng tác làm sao đáp ứng được thị hiếu của công chúng, yêu cầu của thời đại.

Các nhà quản lý, các văn nghệ sĩ cũng đã dự báo những vấn đề cần quan tâm và đề ra giải pháp để thực hiện tốt hơn nữa chuyển đổi số ở lĩnh vực văn học nghệ thuật. Nghệ sĩ Đỗ Đức Huy, Chi hội Nhiếp ảnh, Hội Văn học Nghệ thuật tỉnh Phú Thọ thông tin: Trong quá trình ứng dụng trí tuệ nhân tạo AI vào tác phẩm nghệ thuật, bản quyền là vấn đề cần được chú trọng. Tác phẩm đó sẽ thuộc về ai? Thuộc về người đưa dữ liệu, người lập trình hay người quản lý phát triển AI? Đây là vấn đề các nghệ sĩ cần sự nghĩ trước khi có nhu cầu ứng dụng AI vào tác phẩm của mình. Ngoài ra, nếu người nghệ sĩ lạm dụng quá

nhiều vào việc sử dụng trí tuệ nhân tạo thì sẽ dễ ảnh hưởng tới sự linh hoạt và sáng tạo của bản thân.

Chị Nguyễn Thị Tâm, Tạp chí Văn học Nghệ thuật, Hội Liên hiệp Văn học Nghệ thuật tỉnh Yên Bái bày tỏ: Trong quá trình sáng tác, bản thân mỗi người nghệ sĩ cần hiểu được vai trò, vị trí của mình và phát huy được điều đó. Công nghệ số là công cụ hỗ trợ đắc lực trong hoạt động sáng tạo của người nghệ sĩ.

Nhà thơ Hồ Đăng Thanh Ngọc, Chủ tịch Liên hiệp các Hội Văn học Nghệ thuật thành phố Huế cho rằng: Công nghệ số có ngôn ngữ giả lập, cảm xúc giả lập, trong khi người nghệ sĩ muốn tác phẩm của mình đi đến với công chúng thì sáng tác phải xuất phát từ trái tim. Chỉ khi tác phẩm mang những cảm xúc thật mới có thể đến với công chúng, chinh phục công chúng. Như vậy, người nghệ sĩ vẫn phải có trí tuệ để sử dụng công nghệ số, vừa sáng tạo tác phẩm từ cảm xúc, nỗi niềm thực sự của mình.

Mỗi giai đoạn phát triển đều đặt ra cho người nghệ sĩ những thời cơ và thách thức mới. Trong thời đại công nghệ số, việc bỏ sót, phát huy giá trị văn học nghệ thuật truyền thống, sáng tạo những giá trị mới hay khám phá không gian số đều đóng vai trò quan trọng. Những yếu tố trên khi được kết hợp hài hòa sẽ góp phần tạo sự phong phú, đa dạng cho văn học nghệ thuật, tiếp thêm năng lượng sáng tạo cho người nghệ sĩ để góp sức mình cống hiến cho sự phát triển của quê hương, đất nước.

TU ANH

Phấn đấu sớm hoàn thành chương trình xóa nhà tạm, nhà dột nát

Ông Cao Xuân Toái (người áo xanh), thị trấn Tiên Hải phấn khởi với nơi ở mới kiên cố, vững chắc hơn.

Hiện nay, các cấp, ngành, địa phương trên địa bàn tỉnh đang tập trung đẩy nhanh tiến độ thực hiện với mục tiêu trước ngày 20/6/2025 phải hoàn thành xong chương trình xóa nhà tạm, nhà dột nát cho các hộ nghèo, hộ cận nghèo và hỗ trợ người có công với cách mạng, thân nhân liệt sĩ cải thiện về nhà ở. Qua đó, giúp họ sớm an cư, từng bước vượt qua khó khăn, vươn lên trong cuộc sống.

Nhà tạm, nhà dột nát và những nỗi lo thường trực

Ở xã Bình Minh (Kiến Xương), hiếm gia đình nào lại có hoàn cảnh éo le như bà Phạm Thị Hằng. Chống mất sớm, người con trai duy nhất lại mắc bệnh thần kinh; nhiều năm qua, hai mẹ con sống trong căn nhà cũ dột nát đã xuống cấp nghiêm trọng. Bà Hằng chia sẻ: Chỉ cần một cơn mưa lớn, tôi lại thấp thỏm cả đêm không ngủ. Sợ mái nhà sập, sợ nước tràn vào, cảm giác lúc nào cũng lo lắng, bất an nhưng không biết đến bao giờ mới có cơ hội có được chỗ ở đáng hoàng, kiên cố hơn.

Ông Cao Xuân Toái, thị trấn Tiên Hải là thương binh, hai vợ chồng ông sống trong căn nhà xây dựng từ năm 1989. Trải qua mưa nắng, ngôi nhà bị xuống cấp nghiêm trọng, không bảo đảm an toàn nên vợ

chồng ông lúc nào cũng nơm nớp lo âu. Mái nhà thủng dột, những bức tường nứt nẻ, bong tróc, tất cả khiến cho cuộc sống trở nên mong manh, dễ bị tổn thương với bất kỳ biến động thời tiết nào. Ông Toái là một trong nhiều người có công với cách mạng tại huyện Tiên Hải gặp khó khăn về nhà ở.

Trường hợp của ông Nguyễn Mạnh Đăng, xã Tây Ninh, vợ chồng ông cũng sống trong căn nhà cũ xây dựng từ năm 1984. Với sự bầy mồm của thời gian, không gian sống của hai ông bà rất chật chội và không an toàn.

Chủ trương lớn, quyết sách đúng

Thực trạng đó, những năm qua, Đảng và Nhà nước đã ban hành nhiều chính sách thiết thực để hỗ trợ xây dựng nhà ở cho các hộ nghèo, hộ cận nghèo, người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ. Hướng ứng lời kêu gọi chung tay xóa nhà tạm, nhà dột nát trên phạm vi cả nước do Thủ tướng Chính phủ phát động, ngày 31/10/2024, Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã ban hành Chỉ thị số 38/CT-TU về việc tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo triển khai thực hiện xóa nhà tạm, nhà dột nát trên địa bàn tỉnh Thái Bình; Tỉnh ủy ban hành Quyết định số 1327-QĐ/TU, ngày 4/11/2024 về việc thành lập Ban Chỉ đạo

triển khai xóa nhà tạm, nhà dột nát trên địa bàn tỉnh do đồng chí Bí thư Tỉnh ủy làm Trưởng ban; UBND tỉnh ban hành các quyết định phê duyệt đề án hỗ trợ hộ nghèo, hộ cận nghèo, người có công với cách mạng và thân nhân liệt sĩ về nhà ở trên địa bàn tỉnh Thái Bình. Ông Đỗ Văn Trịnh, Phó Chủ tịch UBND huyện Tiên Hải chia sẻ: Tôi cho rằng việc chung tay xóa nhà tạm, nhà dột nát là chủ trương đúng đắn, hợp lòng dân, thể hiện bản chất tốt đẹp của chế độ ta, để mọi người dân được sống trong ấm no, hạnh phúc, trong tình dân tộc, nghĩa đồng bào và không ai bị bỏ lại phía sau trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Tôi rất động tình và ủng hộ phong trào chung tay xóa nhà tạm, nhà dột nát. Điều này sẽ tạo được hiệu ứng xã hội rất tốt, tiếp tục củng cố và tăng cường niềm tin của nhân dân đối với Đảng và Nhà nước.

Ông Bùi Văn Quyết, Phó Trưởng phòng Người có công, Sở Nội vụ cho biết: Chủ trương xóa nhà tạm, nhà dột nát không chỉ là giải pháp an sinh xã hội mà còn là biểu tượng của chính sách nhân đạo, sự quan tâm của Đảng, Nhà nước và toàn xã hội đối với các gia đình còn gặp nhiều khó khăn trong cuộc sống. Những căn nhà mới không chỉ làm ấm lòng người được

giúp đỡ mà còn góp phần xây dựng một xã hội công bằng, văn minh và phát triển bền vững. Đó là việc làm cần tiếp tục được nhân rộng, triển khai mạnh mẽ để mỗi người dân Việt Nam đều có chốn an cư, từ đó vững bước trên con đường tương lai.

Từ chủ trương đến hiện thực

Với nỗ lực lớn, quyết tâm cao, tỉnh Thái Bình đã bắt tay ngay vào việc thực hiện chủ trương xóa nhà tạm, nhà dột nát với tinh thần khẩn trương. Trường hợp của bà Phạm Thị Hằng, xã Bình Minh (Kiến Xương) đã được hỗ trợ 100 triệu đồng để xây mới về nhà ở. Vay mượn thêm của anh em, họ hàng 30 triệu đồng để có kinh phí làm nhà, giờ đây hai mẹ con bà đã được ở trong căn nhà mới với diện tích 38m², bảo đảm nền móng cứng, tường cứng, mái cứng, giúp hai mẹ con có được nơi an cư ổn định, lâu dài đủ cho cuộc sống còn rất nhiều khó khăn phía trước.

Đối với trường hợp của ông Cao Xuân Toái, thị trấn Tiên Hải, sau khi rà soát, gia đình ông đủ điều kiện được nhận hỗ trợ kinh phí để xây mới lại nhà ở theo chủ trương của tỉnh. Tranh thủ sự giúp đỡ đó, ông vay mượn thêm tiền, rồi được anh em họ hàng giúp đỡ về ngay công nên sau 3 tháng triển khai, ngôi nhà mới có diện tích 36m² đã hoàn thành, thỏa lòng mong ước của vợ chồng ông bà. Sau bao năm vất vả, giờ đây hai vợ chồng ông đã được sống trong căn nhà kiên cố. Đó là động lực để gia đình từng bước vượt qua khó khăn, vươn lên trong cuộc sống. Ông Toái chia sẻ: Nếu không có sự giúp đỡ của tỉnh thì không biết đến bao giờ tôi mới có cơ hội làm lại được căn nhà kiên cố thế này.

Toàn tỉnh có 3.020 hộ đăng ký xây mới hoặc sửa chữa về nhà ở; trong đó có 2.111 hộ nghèo, hộ cận nghèo và 909 hộ người có công với cách mạng, thân nhân liệt sĩ. Tính đến ngày 15/5/2025, có 3.009/3.020 hộ đã khởi công và hoàn thành xây dựng nhà ở. Tỉnh đang đẩy nhanh tiến độ, phấn đấu trước ngày 20/6/2025 hoàn thành xong chương trình xóa nhà tạm, nhà dột nát.

ĐỖ HỒNG GIA

Nỗ lực cho ngày “về đích”

Học sinh khối 12 cùng đội ngũ giáo viên các trường học ở Thái Bình đang nỗ lực tối đa chuẩn bị cho kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2025 để “về đích” thành công.

Năm học 2024 - 2025, Trường THPT Đồng Thụy Anh có 637 học sinh khối 12. Với mục tiêu 100% học sinh đỗ tốt nghiệp và nâng cao điểm trung bình xét tuyển đại học, cao đẳng, ngay từ đầu năm học, nhà trường đã chủ động triển khai nhiều giải pháp đồng bộ, phù hợp với tình hình thực tế. Ông Nguyễn Tiến Thụy, Phó Hiệu trưởng Trường THPT Đồng Thụy Anh cho biết: Trường chú trọng quá trình tích lũy kiến thức bền vững từ lớp 10 đến lớp 12; phân công các giáo viên có năng lực, kinh nghiệm đảm nhiệm giảng dạy theo sát ngay từ đầu cấp, có điều chỉnh phù hợp qua từng năm học. Trường đã xây dựng kế hoạch và lộ trình cụ thể, đồng thời chỉ đạo các tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch ôn tập chi tiết cho từng lớp. Nhà trường yêu cầu mỗi giáo viên đều phải có kế hoạch, giáo án ôn tập riêng và tranh thủ tối đa thời gian trên lớp để hướng dẫn học sinh ôn tập, chú trọng việc hướng dẫn các em tự học, tự ôn tập... Hiện, Trường đang tổ chức các lớp ôn thi tốt nghiệp miễn phí cho học sinh lớp 12 theo quy định, kéo dài đến ngày 21/6. Đây là giai đoạn quan trọng giúp học sinh củng cố kiến thức, rèn kỹ năng và làm quen áp lực kỳ thi qua các bài kiểm tra định kỳ, thi thử.

Tại Trường THPT Hưng Nhân, công tác ôn thi được tổ chức một cách khoa học, với sự tập trung cao độ từ thầy và trò nhằm hệ thống hóa kiến thức, rèn luyện các kỹ năng cần thiết và làm quen với các dạng đề mới. Theo bà Bùi Thị Nguyệt, Hiệu trưởng nhà trường: Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm nay, các em sẽ thi 4 môn (giảm 2 môn so với kỳ thi năm ngoái). Nhằm giúp các em tự tin bước vào kỳ thi, nhà trường đã chú trọng ôn tập đồng đều cả các môn thi bắt buộc lẫn các môn tổ hợp tự chọn theo đúng tinh thần của Chương trình giáo dục phổ thông 2018 và định hướng của kỳ thi 2025. Bên cạnh đó, kế hoạch dạy học được xây dựng linh hoạt nhằm khơi dậy và phát huy khả năng tự học của các em. Đặc biệt, việc phân tích sâu kết quả các đợt thi khảo sát do Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức

là cơ sở quan trọng để chúng tôi liên tục điều chỉnh nội dung, phương pháp giảng dạy sao cho hiệu quả nhất, giúp các em làm quen áp lực và cấu trúc đề thi theo định dạng mới.

Cùng với những thay đổi ở kỳ thi tốt nghiệp THPT, năm nay, việc xét tuyển vào các trường đại học, cao đẳng có điều chỉnh nhất định đã tác động đến kế hoạch học tập, ôn thi của thí sinh. Nhiều trường đại học công bố phương án tuyển sinh lũy kiến thức bền vững từ lớp 10 đến lớp 12; phân công các giáo viên có năng lực, kinh nghiệm đảm nhiệm giảng dạy theo sát ngay từ đầu cấp, có điều chỉnh phù hợp qua từng năm học. Trường đã xây dựng kế hoạch và lộ trình cụ thể, đồng thời chỉ đạo các tổ chuyên môn xây dựng kế hoạch ôn tập chi tiết cho từng lớp. Nhà trường yêu cầu mỗi giáo viên đều phải có kế hoạch, giáo án ôn tập riêng và tranh thủ tối đa thời gian trên lớp để hướng dẫn học sinh ôn tập, chú trọng việc hướng dẫn các em tự học, tự ôn tập... Hiện, Trường đang tổ chức các lớp ôn thi tốt nghiệp miễn phí cho học sinh lớp 12 theo quy định, kéo dài đến ngày 21/6. Đây là giai đoạn quan trọng giúp học sinh củng cố kiến thức, rèn kỹ năng và làm quen áp lực kỳ thi qua các bài kiểm tra định kỳ, thi thử.

Tại Trường THPT Hưng Nhân, công tác ôn thi được tổ chức một cách khoa học, với sự tập trung cao độ từ thầy và trò nhằm hệ thống hóa kiến thức, rèn luyện các kỹ năng cần thiết và làm quen với các dạng đề mới. Theo bà Bùi Thị Nguyệt, Hiệu trưởng nhà trường: Kỳ thi tốt nghiệp THPT năm nay, các em sẽ thi 4 môn (giảm 2 môn so với kỳ thi năm ngoái). Nhằm giúp các em tự tin bước vào kỳ thi, nhà trường đã chú trọng ôn tập đồng đều cả các môn thi bắt buộc lẫn các môn tổ hợp tự chọn theo đúng tinh thần của Chương trình giáo dục phổ thông 2018 và định hướng của kỳ thi 2025. Bên cạnh đó, kế hoạch dạy học được xây dựng linh hoạt nhằm khơi dậy và phát huy khả năng tự học của các em. Đặc biệt, việc phân tích sâu kết quả các đợt thi khảo sát do Sở Giáo dục và Đào tạo tổ chức

tự chọn là Vật lý và Hóa học - phù hợp với định hướng ngành nghề kỹ thuật. Danh chia sẻ: Ngay từ đầu năm học, em đã đặt mục tiêu rõ ràng, chủ động ôn tập, tranh thủ hỏi thầy cô, tham gia các lớp ôn miễn phí tại trường. Nhờ được xếp vào lớp có học lực tương đồng, em có điều kiện học thêm kiến thức nâng cao, chuẩn bị tốt cho kỳ thi sắp tới.

Để nâng cao chất lượng kỳ thi tốt nghiệp THPT năm 2025, Sở Giáo dục và Đào tạo đã chỉ đạo các trường xây dựng chương trình ôn tập bám sát đề tham khảo của Bộ Giáo dục và Đào tạo. Sở cũng huy động đội ngũ giáo viên cốt cán biên soạn ngân hàng câu hỏi và đề thi chất lượng gửi về các trường, đồng thời tổ chức các kỳ khảo sát giúp học sinh rèn kỹ năng, củng cố kiến thức. Kết quả khảo sát không chỉ là cơ sở đánh giá năng lực học sinh mà còn giúp các nhà trường điều chỉnh kế hoạch dạy học một cách kịp thời, hiệu quả hơn.

Chặng “nước rút” ôn thi tốt nghiệp THPT năm 2025 đang diễn ra đầy khí thế và quyết tâm. Với sự nỗ lực của mỗi học sinh, cùng với sự đồng hành, hỗ trợ bài bản, chiến lược từ nhà trường và ngành giáo dục, hy vọng sẽ mang lại những kết quả tích cực trong kỳ thi quan trọng sắp tới.

XUÂN PHƯƠNG

Học sinh lớp 12 Trường THPT Quỳnh Côi tự học ở nhà.